

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Hotărâre a Guvernului

pentru aprobarea programului social de interes național de susținere a cuplurilor și a persoanelor singure, pentru creșterea natalității

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Măsurile prevăzute în proiectul de act normativ sunt cuprinse în *Pachetul pentru politici publice de susținere a natalității prin proceduri de fertilizare in vitro și embriotransfer* și sunt inițiate de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în parteneriat cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

2.2. Descrierea situației actuale

Europa îmbătrânește în ritm accelerat. Studiile recente ale Uniunii Europene arată că 23 de țări din Europa Centrală și de Est pierd între 50 și 70% din locuitori până în anul 2100.

Alături de Bulgaria și Ucraina, România se află în topul acestui clasament al dezastrului demografic. În perioada 1990-2020 populația României a scăzut cu peste 4 milioane de locuitori. Declinul demografic accelerat din România a fost sesizat de peste 20 ani, iar peste el s-a suprapus un fenomen migraționist de amploare. Pe de o parte, numărul nou-născuților a scăzut de la an la an, iar pe de altă parte, numărul celor care au plecat în afara țării pentru o viață mai bună a crescut.

În anul 2020 s-au născut 160.000 de copii, acesta fiind cel mai mic număr de nașteri din România din ultimii 30 ani.

Se estimează că, până în 2050, România este în pericol să aibă o populație de doar 15 milioane de locuitori, dintre care o treime vor fi pensionari. Anul 2020, marcat de criza de sănătate, este al 31-lea an în care sporul natural este negativ. În acest sens, România se confruntă cu câteva fenomene devastatoare pentru viitor: scăderea numărului de nou-născuți, creșterea numărului de decese și migrația masivă a populației în ultimii ani.

În aceste condiții este nevoie de o intervenție de urgență pentru susținerea creșterii natalității în România și sprijinirea familiilor care își doresc copii, inclusiv a celor care se confruntă cu probleme de sănătate de tipul infertilității.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, infertilitatea reprezintă o dizabilitate care intră sub incidența Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Conform estimărilor OMS, în

lume există aproximativ 34 de milioane de femei care suferă de infertilitate, cea mai mare parte a lor fiind în statele în curs de dezvoltare, cum este și România. Potrivit OMS, infertilitatea ocupă locul 5 în clasamentul celor mai grave dizabilități la nivel mondial (în cadrul populației sub 60 ani).

Statul român este semnatar al *Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități*, ratificată de Parlamentul României prin *Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007.*

În acest sens, statul român și-a asumat o serie de responsabilități pentru garantarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel încât acestea să poată participa la viața socială. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 25 lit. b) din Convenție, statul român se obligă să furnizeze acele servicii de sănătate specifice, necesare persoanelor cu dizabilități, inclusiv servicii adecvate de diagnosticare și de intervenție timpurie, precum și servicii menite să prevină riscul apariției altor dizabilități, inclusiv în rândul copiilor și persoanelor vârstnice.

Obiectivele intervenției legislative sunt următoarele:

- Stimularea natalității în România
- Echilibrarea pe termen lung a sistemului de pensii din România
- Îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Urmare a adoptării *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 121/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare, prin care s-a stabilit înființarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, a fost aprobată *Hotărârea Guvernului nr. 22/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.*

Potrivit prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 22/2022*, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse exercită, în condițiile legii, în domeniile proprii de competență, următoarele funcții:

a) de strategie și planificare, prin care:

1. elaborează, actualizează și coordonează aplicarea strategiilor, planurilor și programelor din domeniile sale de activitate;
2. elaborează documentele de politici publice în domeniile sale de activitate;
3. asigură elaborarea de cercetări, studii și prognoze pentru fundamentarea politicilor, strategiilor și programelor din domeniile sale de activitate;
4. asigură cadrul juridic și instituțional pentru facilitarea și stimularea dialogului asupra politicilor, strategiilor și deciziilor ce decurg din domeniile sale de activitate;

b) de reglementare, sinteză și avizare, prin care:

1. elaborează proiecte de acte normative în domeniile sale de activitate;

.....

3. emite acte de reglementare in domeniile sale de activitate, potrivit prevederilor legale;

4. asigură includerea măsurilor destinate domeniilor politicilor familiale, tineretului, protecției drepturilor copilului și adopției, violenței domestice și egalității de șanse între femei și bărbați în cadrul politicilor și strategiilor elaborate la nivelul Guvernului României;

.....
d) de autoritate de stat, prin care:

1. asigură implementarea politicilor guvernamentale în domeniile sale de activitate;

.....

5. elaborează politici, proiecte și programe în domeniile sale de activitate și implementează aceste politici, proiecte și programe atât prin aparatul propriu, cât și prin intermediul entităților care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea sa.

De asemenea, potrivit art. 4 alin. (1) pct. 35 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2022, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse finanțează programe de interes național în domeniile sale de activitate și în același timp inițiază, elaborează, implementează și monitorizează, în colaborare cu autoritățile administrației publice centrale și locale, programe de acordare de facilități, altele decât cele fiscale, pentru familiile tinere, potrivit alin. (2) lit. a) pct. 11 din Hotărârea Guvernului nr.22/2022.

Aprobarea prin Hotărâre a Guvernului a acestui program în domeniul de activitate al Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse se face în conformitate cu prevederile art. 25 lit. e) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ.

Având în vedere atribuțiile Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse menționate mai sus, luând în considerare faptul că este necesară contracararea efectelor scăderii demografice, se impune promovarea prezentului proiect de hotărârea a Guvernului.

2. Schimbări preconizate

Potrivit proiectului de act normativ, urmare a dispozițiilor legale incidente, se creează cadrul legal pentru implementarea programului social de interes național pentru încurajarea și stimularea natalității.

Scopul Programului îl reprezintă sprijinirea cuplurilor și a persoanelor singure din România, în vederea efectuării procedurilor recomandate de specialiști, ca element principal de susținere a creșterii natalității în România.

Obiectivul Programului îl reprezintă acordarea unui sprijin financiar pentru maximum 10.000 de cupluri sau persoane singure, începând cu 1 ianuarie 2023, pe teritoriul României pentru efectuarea procedurilor recomandate în vederea obținerii unei sarcini viabile.

Pentru anul 2022 se acordă sprijin financiar pentru un număr de maximum 2.500 de cupluri sau persoane singure, începând cu data de 1 octombrie 2022.

Beneficiarii programului sunt cuplurile și persoanele singure, definite drept cuplurile și persoanele singure care au recomandare din partea unui specialist să urmeze proceduri necesare care să aibă ca rezultat creșterea natalității Beneficiarii trebuie să fie cetățeni români. Procedurile trebuie să se desfășoare pe teritoriul României. În cadrul programului, fiecare cuplu sau persoană singură poate beneficia de acordarea sprijinului financiar pentru un număr de maxim trei proceduri în fiecare an

de derulare al programului.

Beneficiarii programului nu pot aplica, în același an la, atât la programul derulat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale cât și la alt program cu același scop, finanțat din fonduri publice și derulat la nivel central sau local.

Procedurile de specialitate recomandate pentru care se acordă sprijin vor fi stabilite prin Ordinul comun al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse.

Cuplurile și femeile din România care au indicație în vederea efectuării procedurilor de specialitate recomandate, vor primi un ajutor financiar în valoare de maximum 15.000 RON per beneficiar pentru decontarea cheltuielilor necesare creșterii natalității.

Programul se derulează de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în parteneriat cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și este finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul acestuia.

Sprijinul financiar se acordă la cererea și declarația pe propria răspundere a beneficiarului, însoțite de documente doveditoare, în două tranșe.

Documentele prevăzute la alin.(1) pot fi depuse în format electronic la Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse sau la sediile Agențiilor Județene pentru Plăți și Inspecție Socială și al Agenției pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București.

Analiza cererilor și aprobarea acordării sprijinului financiar se realizează de către Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în termen de 30 de zile de la depunerea documentației complete.

Prelucrarea cererii în scopul acordării ajutorului financiar se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și a legislației naționale aplicabile domeniului protecției datelor.

Modelul cererii, al declarației pe propria răspundere, documentele doveditoare, precum și modalitatea de acordare a sprijinului financiar se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei hotărâri.

2.4. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin intrarea în vigoare a actului normativ va fi asigurat sprijinul tinerelor care își doresc copii, dar nu îi pot avea pentru că suferă de infertilitate.

3.2. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ va avea un impact pozitiv, prin diminuarea scăderii demografice

din ultimii ani.						
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
3.4. Impact macroeconomic						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici						
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.5. Impact asupra mediului de afaceri						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.9. Alte informații						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) , inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
1	2 2022	3 2023	4 2024	5 2025	6 2026	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care:	37.500	150.000	150.000	150.000	150.000	637.500
a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	- 37.500	- 150.000	- 150.000	- 150.000	- 150.000	- 637.500
b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	- 37.500	- 150.000	- 150.000	- 150.000	- 150.000	- 637.500
a) buget de stat	- 37.500	- 150.000	- 150.000	- 150.000	- 150.000	- 637.500
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					

<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din <i>Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice</i>, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.
<p>4.8. Alte informații:-</p>
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ- nu este cazul b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: <p>Ordin comun al ministrului, familiei, tineretului și egalității de șanse și al ministrului muncii și solidarității sociale pentru aprobarea normelor de aplicare ale programului.</p>
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <ol style="list-style-type: none"> a) descrierea impactului legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; b) prezentarea normelor cu impact la nivel operațional/tehnice - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <ol style="list-style-type: none"> 5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.6. Alte informații</p> <p>Nu e cazul</p>
<p>Secțiunea a 6-a</p>

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p> <p>Nu e cazul</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale.</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p> <p>c) Consiliul Economic și Social</p> <p>Proiectul de act normativ a fost transmis spre avizare către Consiliul Economic și Social.</p> <p>d) Consiliul Concurenței</p> <p>e) Curtea de Conturi</p> <p>Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ</p>
<p>6.6. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată potrivit art. 7 alin. (2) din <i>Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</i>, republicată.,</p> <p>Forma inițială a proiectului de act normativ a fost publicată pe site-ul MFTES, https://www.mfamilie.gov.ro/ începând cu data de 23.06.2022, iar la data de 27.07.2022 a fost publicată forma actualizată a acestuia.</p>
<p>7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea , monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prevederile programului vor fi puse în aplicare de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

8.2. Alte informații

Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul *proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea programului social de interes național de susținere a cuplurilor și a persoanelor singure, pentru creșterea natalității* pe care îl supunem aprobării.

**MINISTRUL FAMILIEI TINERETULUI
ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE**

Gabriela FIREA

**MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE**

Marius-Constantin Budăi

AVIZĂM:

**VICEPRIM - MINISTRU
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
Sorin Mihai GRINDEANU**

**MINISTRUL SĂNĂTĂȚII
Alexandru RAFILA**

**MINISTRUL FINANȚELOR
Adrian CÂCIU**

**MINISTRUL JUSTIȚIEI
Marian - Cătălin PREDOIU**